

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ КІБЕРНЕТИКИ

ЖИЧИНСЬКИЙ ОРЕСТ ВІКТОРОВИЧ

УДК 338.1

**«ОПТИМІЗАЦІЯ РІВНЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ (НА
ПРИКЛАДІ МПП «СМОЛОСКИП»)**

Спеціальність 051 – економіка

Автореферат

дипломної роботи на здобуття освітнього ступеня «магістр»

Тернопіль

2018

Роботу виконано на кафедрі економічної кібернетики Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя Міністерства освіти і науки України

Керівник роботи:

кандидат технічних наук, доцент кафедри економічної кібернетики
Дмитрів Дмитро Володимирович
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Рецензент:

кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів
Ціх Галина Володимирівна
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Захист відбудеться 26 грудня 2018 р. о 10-00 годині на засіданні екзаменаційної комісії № 56 у Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя за адресою: 46001, м. Тернопіль, вул. Танцорова 2, навчальний корпус № 5, ауд. 9.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми роботи: Нажаль, у сучасних українських реаліях, для яких характерна низька купівельна спроможність вітчизняних споживачів, якість продукції відходить на другий план під час вибору між ціною і якістю. Однозначно, можна зробити висновок, що така ситуація потребує виправлення, оскільки неякісна продукція, особливо харчової промисловості, негативно відбивається на здоров'ї нації. У свою чергу виробники продукції, так само усвідомлюючи, що споживачі неспроможні платити більшу ціну за товар, шукають шляхи зменшення собівартості виробництва. Мінімізація витрат на виробництво, зазвичай супроводжується погіршенням якості продукції, оскільки замість натуральної сировини до продукту вводять її замітники.

Велика кількість наукових публікацій, присвячена забезпеченню високої якості продукції, стосуються аналізу сучасних систем управління якістю, етапам сертифікації у відповідності до міжнародних стандартів, методикам підвищення якості продукції в умовах стабільного попиту та відсутності кризових явищ в економіці та ряду теоретичних аспектів управління якістю продукції. Як показав аналіз публікацій присвячених зарубіжному досвіду підвищення управління якістю, то на відміну від стабільних, з точки зору економічної ситуації, європейських країн та США, для вітчизняного ринку, забезпечення належної якості продукції має свої особливості, продиктовані негативними чинниками впливу як внутрішнього так і зовнішнього середовища.

Актуальність теми роботи обумовлена необхідністю пошуку та реалізації науково-обґрунтованих шляхів, які в сучасних умовах дозволять забезпечити прибутковість вітчизняних підприємств та високу якість продукції, яка ними виготовляється. У даному контексті, науково-обґрунтовані підходи повинні базуватись на проведенні математичного моделювання та прогнозування показників системи управління якістю продукції та комп'ютерної обробки результатів моделювання. Застосування математичного моделювання систем управління якістю продукції, дозволить оптимізувати ресурсну складову виробництва продукції належної якості, що у підсумку підвищить конкурентоспроможність та прибутковість вітчизняних підприємств, що робить дослідження актуальними.

Мета роботи: Проведення комплексного дослідження сучасних систем управління якістю продукції та розробка науково-обґрунтованих підходів підвищення якості продукції та впровадження відповідної системи управління на досліджуваному підприємстві МПП «Смолоскип».

У відповідності до поставленої мети роботи були визначені наступні завдання:

- розкрито економічний зміст якості продукції та її термінологічні аспекти;
- досліджено хронологію розвитку систем управління якістю;
- охарактеризовано необхідність стандартизації та сертифікації вітчизняної продукції;
- проаналізовано зарубіжний досвід методів підвищення якості продукції;
- проаналізовано систему управління якістю продукції МПП «Смолоскип»;
- проведено діагностику показників якості продукції МПП «Смолоскип»;
- розроблено модель рівня якості продукції МПП «Смолоскип»;
- спрогнозувано можливі обсяги бракованої продукції МПП «Смолоскип»;
- економічно обґрунтовано необхідність впровадження системи управління якістю

продукції на МПП «Смолоскип», яка відповідає міжнародним стандартам.

Об'єктом дослідження є сучасні методики підвищення якості продукції.

Предметом дослідження система управління якістю продукції МПП «Смолоскип».

Методи дослідження: метод спостережень, методи економічного аналізу, графічні, аналітичні та статистичні методи, методи математичного моделювання та прогнозування, методи економічного обґрунтування.

Джерела дослідження: законодавчі документи, монографії, посібники з досліджуваної теми, періодичні видання, Інтернет-сайти.

Наукова новизна одержаних результатів підвищення рівня якості продукції та прогнозування обсягу бракованої продукції МПП «Смолоскип».

Практичне значення одержаних результатів. Часткова переорієнтація виробництва продукції, що відповідає міжнародним стандартам якості з впровадженням відповідної системи управління, дозволить отримати МПП «Смолоскип» майже 2,5 млн. грн. прибутку.

Апробація результатів магістерської. Окремі результати роботи доповідались на VII Міжнародній науково-технічній конференції молодих учених та студентів «Актуальні задачі сучасних технологій» 28-29 листопада 2018 року.

Структура роботи: Магістерська робота складається з вступу, шести розділів, висновків, переліку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи 122 сторінки комп'ютерного тексту, вона містить 23 рисунків, 19 таблиць, додатки на 11 сторінках. В ній використано 35 літературні джерела.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі розкрита актуальність теми магістерської роботи, встановлено мету та завдання, об'єкт та предмет, методи та інформаційну базу дослідження.

У розділі «Теоретичні-методологічні основи управління якістю продукції на підприємствах» проведено теоретичні дослідження шляхів забезпечення виробництва високоякісної продукції, етапи становлення системи управління якістю, розкрито сутність стандартизації та сертифікації продукції, а також проаналізовано зарубіжний досвід у застосуванні методів оцінки показників якості. Як показали проведені дослідження, сертифікована за міжнародними стандартами продукція, надає підприємствам відчутні конкурентні переваги, тому всі без винятку, світові лідери виробництва, такі як Mercedes, Boeing, Aerobus, Volvo, Ferrero та багато інших, постійно працюють над удосконаленням систем з управління якістю продукції. Доведено, що мінімізація обсягів бракованої продукції, позитивно впливає на загальні економічні показники діяльності підприємств. Одними з світових законодавців у формуванні систем управління якістю продукції є японські компанії Toyota, Toshiba, Sony, Canon. Це обумовлено тим, що названим підприємствам, притаманне високоавтоматизоване виробництво, яке унеможливорює появу бракованої продукції, через так званий «людський фактор».

У розділі «Аналіз системи управління якістю продукції на МПП «Смолоскип»» проведено ґрунтовний аналіз, наявної системи управління якістю продукції, що наведено у другому розділі магістерської роботи. Також в розділі,

проведено аналіз загальних фінансових показників підприємства, з метою виявлення фінансових можливостей на проведення заходів з підвищення рівня якості продукції до міжнародних стандартів. Прибуток МПП «Смолоскип» у 2017 році склав 45,2 тис. грн., що майже у три рази нижче аналогічного показника попереднього року. У першу чергу падіння прибутковості пов'язане з зменшенням обсягів реалізації продукції та загальним спадом виробництва. Позитивним для підприємства є той факт, що МПП «Смолоскип» володіє портфелем бізнесів, а саме виробництво металовиробів, бруківки, металопластикових вікон та виконання будівельних послуг. Такий портфель дає можливість підприємству робити господарські маневри ресурсами і вчасно акцентувати увагу на прибуткових напрямках діяльності. Однак, і така перевага не забезпечує підприємству належного рівня рентабельності.

У розділі «Моделювання рівня якості продукції МПП «Смолоскип»» запропоновано математичну модель, яка враховує потреби споживачів до якості продукції. Модель, дозволяє оцінити зростання попиту на продукцію, від проведення покращення якісних характеристик продукції МПП «Смолоскип». Одне з припущень, під час складання моделі, полягало у задовільній купівельній спроможності споживачів, однак як показав аналіз економічної ситуації, купівельна спроможність за останні два роки суттєво знизилась. Тому, для остаточного розрахунку зростання обсягів реалізації продукції покращеної якості, необхідно ввести поправочний коефіцієнт динаміки показника купівельної спроможності потенційних споживачів.

У розділі «Спеціальна частина» запропоновано алгоритм впровадження системи управління якістю продукції, що відповідає міжнародним стандартам ІСО серії 9000. Запровадження такої системи, дозволить підприємству виробляти продукцію з її подальшою орієнтацією на експорт, що у свою чергу дозволить підвищити ефективність господарювання. МПП «Смолоскип». Також в розділі, проведено прогнозування обсягу виробництва бракованої продукції, а саме металопластикових вікон. Під час проведення прогнозування, було виявлено необхідність пошуку постачальника більш якісного віконного профілю, оскільки більша кількість причин браку, пов'язана із низькою якістю профілю, з якого виготовляються віконні рами.

У розділі «Організаційно-економічне обґрунтування впровадження системи управління якістю продукції МПП «Смолоскип»» проведено організаційно-економічне обґрунтування необхідних посівних площ під кормові культури. Проведене організаційно-економічне обґрунтування дозволяє забезпечити баланс планових показників агровиробництва з наявним ресурсним потенціалом ПАП «Агропродсервіс».

У розділі «Охорона праці та безпека в надзвичайних ситуаціях» описано порядок надання першої допомоги при ураженні електричним струмом, розкрито етапи організації цивільного захисту (ЦЗ) на об'єкті господарювання та охарактеризовано структуру та функції аварійно-рятувальних служб.

Висновки

Проблема забезпечення виробництва високоякісної продукції в умовах, коли споживач надає перевагу вартості товару, вимагає пошуку нових підходів у

збалансуванні ціни та якості продукції, без погіршення останньої. В магістерській роботі проведені комплексні теоретичні дослідження сучасних методів підвищення якості продукції та для МПП «Смолоскип», система управління якістю якого, є предметом дослідження, запропоновано ряд обґрунтованих заходів, щодо забезпечення виробництва продукції, якість якої відповідає вимогам міжнародних стандартів.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ АВТОРОМ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ РОБОТИ

Жук Н.В., Жичинський О.В., Чемерис М.І. Стратегії суб'єктів господарювання в умовах економічної кризи / Н.В. Жук, О.В. Жичинський, М.І. Чемерис // Тези доповідей VII Міжнародної науково-технічної конференції молодих учених та студентів «Актуальні задачі сучасних технологій». – Тернопіль, ТНТУ, 2018. – С. 171-172.

АНОТАЦІЯ

Жичинський О.В. «Оптимізація рівня якості продукції на підприємстві (на прикладі МПП «Смолоскип»). – Рукопис.

Дослідження на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістр за напрямом підготовки 051 «Економіка» - Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. – Тернопіль. 2018.

Магістерську роботу виконано на 122 аркушах, містить 23 рисунків, 19 таблиць, додатки на 11 сторінках. В ній використано 35 літературних джерел, а саме: законодавчі документи, монографії, посібники з досліджуваної теми, періодичні видання, Інтернет-сайти.

Об'єкт дослідження – сучасні методики підвищення якості продукції.

Предмет дослідження – система управління якістю продукції МПП «Смолоскип».

Методи дослідження: методи дослідження: метод спостережень, методи економічного аналізу, графічні, аналітичні та статистичні методи, методи математичного моделювання та прогнозування, методи економічного обґрунтування.

В першому розділі розкрито теоретичні-методологічні основи управління якістю продукції на підприємствах. В другому розділі проведено аналіз системи управління якістю продукції на МПП «Смолоскип». В третьому розділі проведено моделювання рівня якості продукції МПП «Смолоскип». В спеціальній частині проведено прогнозування можливих обсягів бракованої продукції МПП «Смолоскип». В п'ятому розділі проведено організаційно-економічне обґрунтування впровадження системи управління якістю продукції МПП «Смолоскип». В шостому розділі розглянуті питання охорони праці та безпеки у надзвичайних ситуаціях.

Ключові слова: управління якістю, якість продукції, рівень якості, стандартизація, сертифікація, моделювання, обґрунтування.

ABSTRACTS

Zhychinsky O.V. "Optimization of the level of product quality at the

enterprise (for example, SMP "Smoloskyp"). - The manuscript.

Study on obtaining an educational qualification level Master's degree in the field of preparation 051 "Economics" - Ternopil National Technical University named after Ivan Puluj. - Ternopil. 2018

Master's thesis is completed on 122 pages, contains 23 drawings, 19 tables, 11 pages attachments. It used 35 literary sources, namely: legislative documents, monographs, manuals on the subject, periodicals, Internet sites.

Object of research - modern methods of improving product quality.

The subject of the research is the system of quality management of the production of SMP "Smoloskyp".

Methods of research: research methods: method of observations, methods of economic analysis, graphical, analytical and statistical methods, methods of mathematical modeling and forecasting, methods of economic substantiation.

In the first section the theoretical and methodological bases of product quality management at the enterprises are disclosed. In the second section, the analysis of the system of product quality management at MPP "Smoloskyp" was conducted. In the third section, modeling of the quality level of production of SMP "Smoloskyp" was conducted. In the special section, the forecasting of possible volumes of defective products of MPP "Smoloskyp" was carried out. In the fifth section, the organizational and economic substantiation of implementation of the quality management system for the production of SMP "Smoloskyp" has been carried out. The sixth section deals with occupational safety and emergency situations.

Key words: quality management, quality of production, level of quality, standardization, certification, modeling, substantiation.